

วิสัยทัศน์ผู้นำกับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง

Leadership Vision and Success in Urban Development

อรพัก สุวรรณภักดี* อภิรัตน์ กังสดารพร*

Orapak Suwananapakdee* Apirat Kangsadanporn*

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต*

Graduate School College of Digital Innovation and Information Technology Rangsit University*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “วิสัยทัศน์ผู้นำกับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและกระบวนการของวิสัยทัศน์ในการพัฒนาชุมชนเมือง 2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบวิสัยทัศน์ของผู้นำในการพัฒนาชุมชนเมืองที่ประสบผลสำเร็จ โดยใช้วิธีการวิจัยในเชิงคุณภาพได้แก่การวิจัยเชิงเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลนครนนทบุรี ข้าราชการฝ่ายบริหารเทศบาลนครนนทบุรี ผู้นำชุมชนและตัวแทนประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จำนวน 15 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการฉกฉวย และการสุ่มตัวอย่างแบบกึ่งอนันต์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1. กระบวนการเกิดขึ้นของวิสัยทัศน์ของผู้นำที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง ประกอบไปด้วยการเข้าใจปัญหาชุมชนเมือง เข้าถึงปัญหา และการบริหารจัดการโดยแปลงมาสู่การปฏิบัติ 2. องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนเมืองคือ ภาวะผู้นำ การบริหารที่มีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ การวางแผน 3. วิสัยทัศน์ผู้นำกับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง จะต้องประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ รูปแบบการบริหารจัดการเกิดจาก

การเข้าถึง รู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดนอกกรอบ วางแผนเพื่อในอนาคตเสมอโดยประสบการณ์การเรียนรู้ทางการเมืองและการบริหารงานอย่างยาวนาน การเมือง การเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิบัติ

การทำให้เป็นตัวอย่าง การแปลงนโยบายที่เกิดจากวิสัยทัศน์จะประสบความสำเร็จได้ต้องเริ่มจากตัวผู้นำและส่งไปยังหัวหน้าส่วน และหัวหน้าส่วนแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติที่เกิดขึ้นได้จริง

คำสำคัญ: วิสัยทัศน์; ผู้นำท้องถิ่น; ชุมชนเมือง

Abstract

The research on Leadership Vision and Success in Urban Development aims at investigating the components and processes of the vision for urban development, as well as to explore the success components Urban Development and to present the Leaderships Vision for Successful urban development through qualitative research methods such as documentary and in-depth

interviews. The Mayor of Nonthaburi Municipality, the leader of the local government organization, Nonthaburi Municipality, Nonthaburi Municipality Administrative Officer, community leaders, and representatives of the people in Nonthaburi Municipality, a total of 15 people, are the key information providers. The findings revealed that the process of emergence of a leadership Vision that can lead to success in urban development consists of an understanding of urban problems, access to problems, and management through action. Leadership, effective management, creativity, and planning are critical components of urban development. It has also been discovered that visionary leaders and success in urban development require a Vision as well as a management style derived from accessibility, knowledge of the problems in the area, creativity, future planning through political, administrative, and political experiences, transformation into action, and illustration. Furthermore, it has been discovered that successful policy transformations that result from vision must begin with the leader and be passed on to the followers in order to convert strategies into practical action.

Keywords: vision, local leaders, urban communities

บทนำ

เทศบาลนครเป็นพื้นที่ของชุมชนเมืองขนาดใหญ่ ที่มีพื้นที่ความรับผิดชอบและภารกิจที่ต้องรับผิดชอบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก และเป็นพื้นที่ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ และสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม เปรียบเสมือนหัวเมืองรองที่มีความสำคัญรองจากเมืองหลวงของประเทศ และเป็นแหล่งรองรับความเจริญที่เกิดจากการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นภาพสะท้อนของความต้องการชุมชนในเทศบาลเมืองจึงเป็นหนึ่งบทบาทของการบริหารงานสาธารณะ และเป็นภาพสะท้อนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในประเทศไทยการบริหารจัดการภาครัฐ ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นกลไกที่สำคัญอย่างยิ่งส่วนหนึ่ง ในการตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชน ซึ่งนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญฉบับ 2540 เรื่อยมาจนถึง รัฐธรรมนูญฉบับ 2550 และ รัฐธรรมนูญฉบับ 2560 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพิ่มบทบาทหน้าที่ในการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งครอบคลุมการดูแลการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ

เงื่อนไขปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบเทคนิคในการบริหารงาน กระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ไม่ว่าความสำเร็จจะเกิดจากปัจจัยใดก็ตาม คงจะไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นนั้นมีจุดเริ่มต้นมาจากภาวะความเป็นผู้นำของผู้บังคับการรวมถึงปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมืองมีอะไรบ้างและรูปแบบวิสัยทัศน์ผู้นำในการพัฒนาชุมชนเมืองที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมืองมีรูปแบบอย่างไร โดยศึกษาถึงการก่อรูปของวิสัยทัศน์ การถ่ายทอดวิสัยทัศน์กระบวนการพัฒนาทั้งกลวิธีและยุทธศาสตร์การที่สามารถนำมาสู่ความสำเร็จของ

หน่วยงานและการพัฒนาชุมชนเมืองอย่างไร การบริหารงานองค์การให้เกิดผลสำเร็จมีความสัมพันธ์กันอย่างไรและมีปัจจัยเงื่อนไขใดในตัวแบบตามกรอบแนวคิดของผู้นำ ทั้งนี้เพื่อสรุปและเสนอแนวทางพัฒนาขับเคลื่อนการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของวิสัยทัศน์ผู้นำในการพัฒนาชุมชนเมือง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบวิสัยทัศน์ของผู้นำในการพัฒนาชุมชนเมืองที่ประสบผลสำเร็จ

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ วิสัยทัศน์ ภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กรและกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการโดยจุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ทำท่าย มีพลังและมีความเป็นไปได้ ซึ่งอาจเขียนเป็นสมการได้ดังนี้ $V=I+A$ โดย V คือ วิสัยทัศน์ (VISION) ในขณะนี้ I คือ ภาพฝันในอนาคต (IMAGE) และ A คือ การกระทำ (ACTION) กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นดำเนินการสร้างวิสัยทัศน์ 3) ขั้นนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ 4) ขั้นประเมินวิสัยทัศน์ (กระทรวงศึกษาธิการ (2563) แนวคิดเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2563 จาก <https://www.moe.go.th/>)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การใช้ศาสตร์และศิลป์ นำเอาทรัพยากรบริหาร (Administrative resource) เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ มา ประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of administration) เช่น POSDCORB Model ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ (management administration) การบริหารการพัฒนา (development administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ (service administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ หนึ่ง ล้วนเป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐและ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ สอง มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (thinking) หรือการวางแผน (planning) การดำเนินงาน (acting) และการประเมินผล (evaluating) และสามมีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือการบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์การจูงใจ ด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนานโยบายแผน แผนงาน โครงการ (policy, plan, program, project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน การจัดการ (Management) ในการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ผ่าน

หน้าที่ทางการจัดการ (Management Functions) ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม ซึ่งทำหน้าที่การดำเนินการเป็นกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (อภิรัตน์ กังสดารพร ,2562)

แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐและการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

การบริหารจัดการภาครัฐเป็นศาสตร์ที่พัฒนามาจากทฤษฎีทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และการบริหารรัฐกิจ ซึ่งมีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องเป็นรูปแบบการบริหารที่เน้นความรับผิดชอบ (Accountability) ของรัฐบาลต่อประชาชน กระบวนการมุ่งผลสัมฤทธิ์เรียกได้หลายชื่อ เช่น Management for Result, Management by Objectives คือการบริหารที่เน้นผลสัมฤทธิ์(Result) โดยมีตัวชี้วัดผลสำเร็จ(Indicators) ที่เป็นรูปธรรมหรือในอีกลักษณะหนึ่ง เป็นการจัดการทรัพยากรทางการบริหารอย่างประหยัด(Economy) การบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ(Efficiency) และการได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์การ(Effectiveness) ซึ่งมีเทคนิคในการบริหารหลายประการ สรุป (สุขุมวิทย์ ไสยโสภณ, 2551) สรุป การวัดผลการปฏิบัติ(Performance Measurement) โดยใช้ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ การเทียบงาน (Benchmarking) เป็นการพัฒนาองค์กรทางสถิติโดยการศึกษาองค์กรใน สาขาเดียวกันที่ดีที่สุดแล้ววางแผนปฏิบัติงานให้ได้ เหมือนองค์กรต้นแบบ แสวงหากระบวนการ ทำงานกับวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด(Best Practice) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาองค์กร คุณภาพการให้บริการ (Service Quality) พัฒนาการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงการบริการ มีความสะดวกในการรับบริการ และง่ายต่อการเข้าใจ มีการให้บริการได้อย่างถูกต้อง มีความรวดเร็วและปลอดภัย การตรวจสอบผลการปฏิบัติ(Performance Auditing) การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) การมอบอำนาจและอิสระในการทำงาน (Devolution and Autonomy) การวางแผนองค์กรและแผนกลยุทธ์(Corporate and Strategic Planning) การทำสัญญาผลการปฏิบัติงาน (Performance Contracting)

แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ

ผู้บริหารจะต้องมีลักษณะของผู้นำ(Leadership) ส่วนผู้นำจะไม่ได้รับมอบอำนาจทางสายงานแต่มีอำนาจโดยวิธีอื่นมีบทบาทที่กว้างกว่าบทบาทผู้บริหารผู้นำจะเน้นที่กระบวนการกลุ่ม การรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการใช้อำนาจกับบุคคลอื่น ภาวะผู้นำคือศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน Hersey and Blanchard (1979) ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ คือกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมของบุคคลที่พยายามให้บรรลุเป้าหมายในสถานการณ์หนึ่ง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชื่นนำ ผลักดัน ให้บุคคลอื่น หรือกลุ่ม บุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่ม หรือองค์การเป็นเป้าหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Stoner-Zemel,M.J.(2014) ทำการวิจัยVisionary leadership, management, and high performing work units: an analysis of workers' perceptions การศึกษานี้แสดงถึงความพยายามครั้งแรกในการหาปริมาณความสัมพันธ์ ระหว่าง ผู้บริหาร แบบ ดั้งเดิม , ภาวะ ผู้นำ ที่ มี วิสัยทัศน์ , และหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพสูง (สูงสุด) การศึกษาตรวจสอบความเป็นผู้นำจากโครงสร้างทางทฤษฎีสองแบบ: การจัดการแบบดั้งเดิมซึ่งอธิบายพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์และเน้นงานและวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำซึ่งอธิบายพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อต่อ

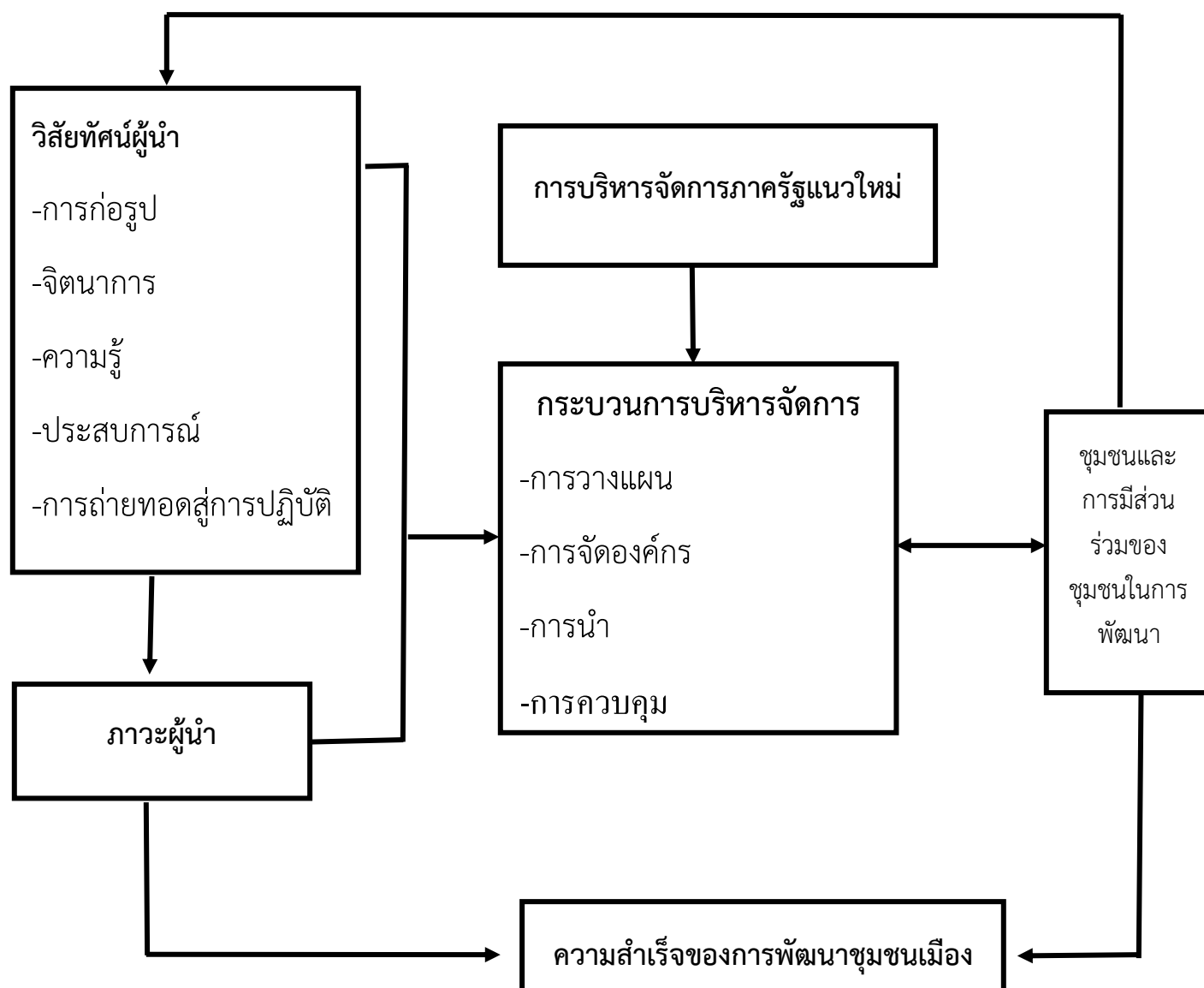
ของวิสัยทัศน์ที่สมาชิกขององค์กรลงทะเบียน การใช้แรงงานการรับรู้ การศึกษาเปรียบเทียบทักษะการจัดการแบบดั้งเดิมและภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์พร้อมตัวชี้วัดตามแบบฉบับขององค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

และงานวิจัยของ Vivien Lowndes (2004) เรื่อง Understanding Local Political Leadership: Constitutions, Contexts and Capabilities พบว่า วิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นรูปแบบใหม่สามารถทำก่อเกิดประสบการณ์ที่หลากหลายของการเป็นผู้นำทางการเมืองสร้างความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่อง ความพยายามในการปฏิรูปในอนาคตที่มีข้อกำหนดและการกำหนดโครงสร้างที่เป็นทางการและมากขึ้นในการอำนวยความสะดวกในกระบวนการสร้างสถาบันในท้องถิ่น

พิเชษฐ์ ภูเฉลิมตระกูล, รัฐบุรุษ คัมภีร์พย์ (2561) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการทำงานมีนัยสำคัญที่มีต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ และยังพบอีกว่าการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารให้ผลทางบวกกับต่อประสิทธิผลในการทำงาน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพต่อไปนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การงานวิจัยเรื่อง วิสัยทัศน์ผู้นำกับความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนเมือง เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลนครนนทบุรี ข้าราชการฝ่ายบริหารเทศบาลนครนนทบุรี ผู้นำชุมชนและตัวแทนประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 15 ราย ผู้ทำการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) แบบตัวต่อตัวเพื่อเปิดเผยสิ่งจริงใจ ความเชื่อ ทศคติของผู้ตอบ โดยเตรียมคำถามกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ลักษณะการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยการกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ทำการตีความหมายและตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิจัย (Conclusion, Interpretation and Verification) โดยอธิบายตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของใช้วิธีการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) มาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุป

ผลการวิจัย

วิสัยทัศน์ (Vision) คือ ทิศทางที่องค์กรวางแผนว่าจะไปให้ถึงในอนาคต วิสัยทัศน์เป็นแรงบันดาลใจหรือแรงจูงใจที่ผู้นำองค์กรใช้ในการกระตุ้นและขับเคลื่อนพนักงานทุกคนให้ไปในทิศทางเดียวกัน นายกเทศมนตรีนครนนทบุรีแสดงถึงวิสัยทัศน์ทั้ง 3 ด้าน คือคุณภาพชีวิตของประชาชน ระบบการทำงานที่ดี และการพัฒนาบุคลากรในด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน นายกเทศมนตรี มีพันธกิจที่ชัดเจนคือต้องให้ประชาชนมีความสุขตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐาน ทางสังคม และทางเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาบุคลากรมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาเพื่อตอบสนองการบริการให้แก่ประชาชน

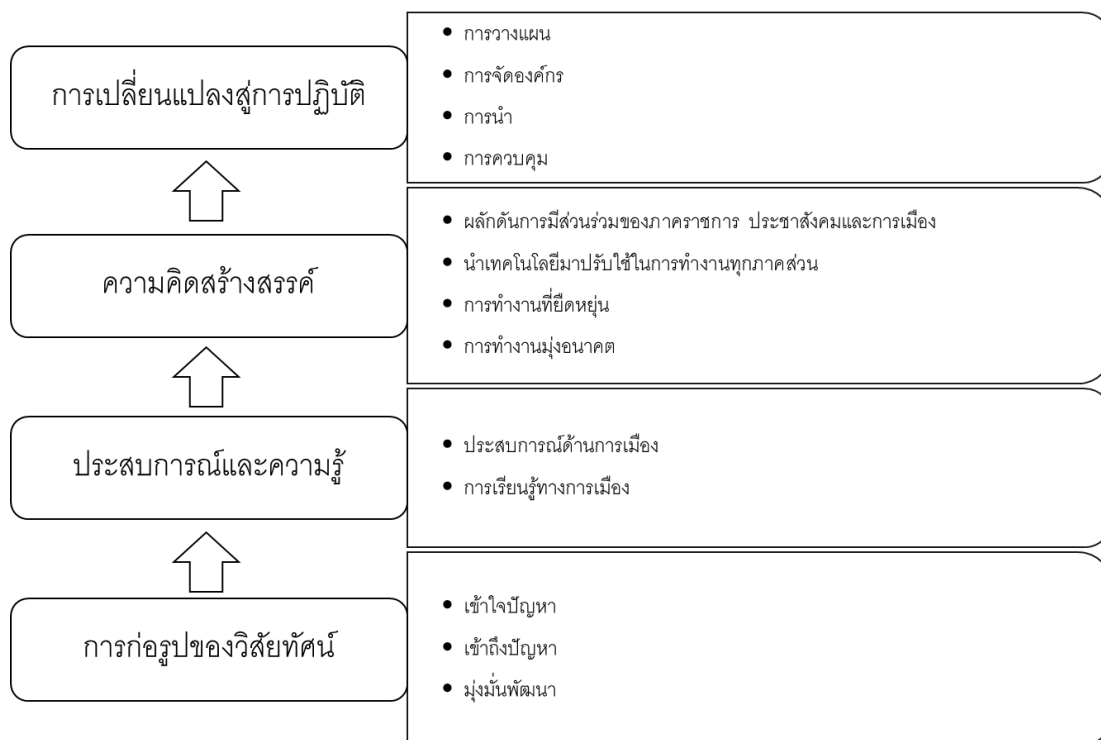
การกำหนดเป้าหมายเป็นการแปรรูปภารกิจให้อยู่ในรูปของจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และเฉพาะเจาะจง โดยที่วิสัยทัศน์ ทิศทาง และภารกิจขององค์กรจะถูกถ่ายทอดเป็นเป้าหมายในการดำเนินงานที่สามารถวัดได้ (Measurable) การกำหนดเป้าหมายชัดเจนและเป็นรูปธรรมจะมีประโยชน์คือทำให้ผู้บริหารถูกผลักดันให้ดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายและสามารถใช้เป้าหมายในการประเมินผลงานปกติเป้าหมายถูกกำหนดขึ้นโดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในแต่ละด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุความต้องการขององค์การการเจริญเติบโต การเพิ่มขึ้นของส่วนแบ่งตลาด การเพิ่มขึ้นของรายได้ และผลตอบแทนในการลงทุน โดยองค์การต้องกำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยที่เป้าหมายระยะยาวจะมีความสำคัญต่อองค์การ 2 ประการดังต่อไปนี้ 1.กำหนดแนวทาง วัตถุประสงค์จะถูกกำหนดเพื่อใช้เป็นแนวทางว่า องค์การต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้บรรลุความต้องการในอนาคต หลายองค์การจึงนิยมกำหนดวัตถุประสงค์ขึ้นอย่างชัดเจน เป้าหมายเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันองค์การให้บรรลุความต้องการ เพราะความแน่นอนจะลดความสับสนในการตัดสินใจกำหนดทิศทางและมาตรฐานการดำเนินงานขององค์การ 2.รอบคอบ การกำหนดวัตถุประสงค์และการนำวัตถุประสงค์ไปปฏิบัติจะต้องกระทำอย่างรัดกุม โดยที่ผู้บริหารต้องประเมินและทำการตัดสินใจที่มีผลต่ออนาคตให้เกิดความรอบคอบไม่ใช่มองโลกในด้านเดียว

นายกเทศมนตรีเมืองนนทบุรีมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ยืดหยุ่น ปรับตามสถานการณ์และเข้าถึงประชาชน ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ดังตัวอย่างเรื่องการจัดงบประมาณที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์และความต้องการของประชาชน โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมการวางแผนปฏิบัติการมีความสำคัญสำหรับทุกองค์กร แผนงานที่ดีต้องทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลจากความพลิกผัน (Disruption) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Digital Disruption ที่ส่งผลโดยกว้างต่อการใช้ชีวิตและพฤติกรรมทั้งของบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องและลูกค้าและผู้รับบริการ การวางแผนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอันหนึ่งที่จะทำให้ไปสู่เป้าหมายในเวลากำหนด ต้องรู้ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง และการจัดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนของงาน เน้นให้ความสำคัญกับงานที่สร้างคุณค่าและความสำเร็จ เป็นสิ่งสำคัญเพื่อจัดทำแผน หากพูดถึงการแผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติการก็มีหลายระดับ ตั้งแต่แผนที่ด้วยยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ซึ่งเป็นแผนที่ผู้บริหารกำหนดทิศทางและแนวทางในการดำเนินการไปสู่เป้าหมาย แต่แผนที่ระดับสูงนี้ก็ยังต้องการการถ่ายทอดลงไปสู่การปฏิบัติ หรือสิ่งที่ต้องลงมือทำเพื่อให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีการกำหนดขึ้น เพื่อให้เกิดการดำเนินการถึงระดับบุคคลที่รับผิดชอบในแต่ละงาน แต่การกำหนด Action Plan ที่ดี นอกจากหลักการหรือวิธีการที่ถูกต้องแล้ว ยังจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ วิธีคิด และความสามารถในการประยุกต์ เพื่อหาวิธีการในการดำเนินการให้สำเร็จ เพราะแม้แต่แผนปฏิบัติการเองก็ต้องมีตัวชี้วัด (Indicator) ความสำเร็จของการดำเนินการทั้งในด้านผลงาน ค่าใช้จ่ายและเวลาเช่นกัน

รูปแบบวิสัยทัศน์ผู้นำในการพัฒนาชุมชนเมืองที่ประสบผลสำเร็จ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์รูปแบบวิสัยทัศน์ผู้นำในการพัฒนาชุมชนเมืองที่ประสบผลสำเร็จ สรุปเป็นรูปแบบดังนี้ vision = formation + Creativity + Experience + transformation คือ วิสัยทัศน์ =รูปแบบการบริหารจัดการ+ความคิดสร้างสรรค์+ประสบการณ์ + การเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิบัติ

จากการศึกษาได้มีการวิเคราะห์โดยนำข้อมูลจากส่วนราชการและประชาชนในเขตเทศบาลนนทบุรี วิสัยทัศน์เป็นตัวกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการของเทศบาลนครนนทบุรีเพื่อสร้างยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการทำงานซึ่ง วิสัยทัศน์ถูกสร้างขึ้นจากผู้นำนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี ระบบการบริหารจัดการที่ดี เป็นการบริหารราชการที่สร้างมาเพื่อให้รัฐบรรลุเป้าหมาย และเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อกิจการของรัฐ สร้างความมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการทำงาน ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ดังแสดงในรูปแบบดังนี้

รูปแบบวิสัยทัศน์ผู้นำในการพัฒนาชุมชนเมืองที่ประสบผลสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลงานวิจัย ในด้านวิสัยทัศน์สะท้อนมาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของเมือง รวมทั้งการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้เห็นภาพวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กร และกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการจุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ทำท่าย มีพลังและมีความเป็นไปได้ ที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ซึ่งในงานวิจัยทั้งภายในประเทศและภายนอกมีความบังชี้ วิสัยทัศน์ถูกกำหนดเป็นรูปแบบในการสร้างความสำเร็จขององค์กร ซึ่งในงานวิจัยของ Helen Sullivan Downe, J., Entwistle, T., & Sweeting, (2560) The Three Challenges of Community Leadership ในประเทศอังกฤษ มีผลสอดคล้องไปในทางเดียวกัน คือการมีส่วนร่วม มีส่วนสำคัญที่ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนา อภิรัตน์ กังสดาร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของอธิการบดีกับประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษาไทย ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำของอธิการบดีและประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ประสิทธิภาพของการทำงานที่ก่อให้เกิดความสอดคล้องของไทยนั้นภาวะผู้นำต้องประกอบไปด้วย 2 ด้าน คุณสมบัติผู้นำและทักษะ โดยคุณสมบัติของผู้นำมีองค์ประกอบย่อยรวม 7 ด้าน (1) คุณธรรมของอธิการบดี (2) การบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (3) ความโปร่งใสตรวจสอบได้ (4) การบริหารตามหลักการประชาธิปไตย (5) การบริหารแบบสร้างสรรค์ (6) การส่งเสริมการกระตุ้นบุคลากร 7 ความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนทักษะผู้นำองค์กรมีองค์ประกอบย่อย 7 ด้านดังนี้ (1) วิสัยทัศน์ก้าวหน้า (2) ความรอบรู้รอบ ริเริ่ม (3) การวางแผนเชิงรุก (4) การ

ตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ (5) การบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิผล (6) การจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการ (7) การมุ่งเน้นการมุ่งประโยชน์ผู้ตาม คุณสมบัติเหล่านี้สร้างผู้นำที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และงานวิจัยของ Vivien Lowndes (2557) เรื่อง Understanding Local Political Leadership: Constitutions, Contexts and Capabilities พบว่ามีส่วนสอดคล้องในกระบวนการทำงานเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ในการกำหนดกรอบการบริหาร พัฒนา ถูกผลิตสร้างออกมาโดยคนของท้องถิ่นหรือผู้นำของท้องถิ่น ถ้าวิสัยทัศน์ถูกกำหนดโดยรัฐบาลกลางผลที่ออกมาไม่มีประสิทธิภาพมากพอ ดังนั้นการเกิดขึ้นของวิสัยทัศน์ต้องผลิตสร้างโดยผู้นำท้องถิ่นและองค์ประกอบแวดล้อมขององค์การ ซึ่งในกระบวนการบริหารจัดการกิจการสาธารณะนั้นต้องมีการดำเนินการจากล่างขึ้นบนใน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีวิสัยทัศน์ในส่วนของกระบวนการในการทำงานส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ โดยใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการด้านการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำศูนย์ข้อมูล เพื่อให้ประชาชนทราบข้อมูลข่าวสาร และเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

2. ควรมีการให้ประชาชนมีส่วนในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินการของท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งในด้านการบริหารจัดการ และโครงการพัฒนาต่างๆ ของเมือง เพื่อกำหนดมาซึ่งการบริหารที่โปร่งใส การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้ได้รับการยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่น และเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น

3. ควรมีวิสัยทัศน์พัฒนาภาคประชาสังคม การสร้างกลุ่มและเครือข่ายของภาคเอกชน เพื่อสร้างกลไกการร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น ประสานงานและการให้ความรู้แก่ประชาชน กลุ่มภาคประชาสังคมจะช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐและช่วยสนับสนุนการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเทศบาลเมืองนนทบุรีกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน โดยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและความร่วมมือ

5. ควรฝึกอบรมให้ความรู้ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อปลูกฝังระเบียบวินัย ประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เพื่อสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณโดยเก็บข้อมูลจากผู้รับบริการหรือประชาชน แล้วนำวิชาการที่ได้มาผสมผสานกับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสามารถนำข้อมูลที่เห็นภาพกว้างจากการเก็บข้อมูลจากประชาชนจำนวนมาก มาเป็นแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองแบบมีส่วนร่วมต่อไป

2. ควรมีการเปรียบเทียบทั้งด้านวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ และเป้าหมายกับเมืองอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการพัฒนาเมืองต่างๆ เพื่อใช้เป็นบทเรียนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม . (2550). **มิติใหม่การปกครองท้องถิ่นไทย: วิสัยทัศน์การกระจายอำนาจและการ บริหารงานท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- จุมพล หินนิพานิช.(2550). **การบริหารจัดการภาครัฐใหม่ หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่างของไทย.นนทบุรี : ฝ่ายตำราสำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.**
- ชัยเสฏฐ์ พหรมศรี.(2561). **ภาวะผู้นำ สำหรับบริหารองค์การ : แนวคิดทฤษฎีและกรณีศึกษา**. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- ชาญชัย อาจจินตสมการ.(2556). **ภาวะผู้นำในองค์การ**.กรุงเทพฯ : สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- เทศบาลนครนนทบุรี.(2563). **84 นครนนทบุรี**. ปทุมธานี : พรานพับลิชชิ่ง
- พิเชษฐ์ ภูเฉลิมตระกูล, รัฐบุรุษ คัมภีร์พย.(2561). **ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของเทศบาลตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี**.วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.
- วรพงษ์ บุพหิมวดี.(2550) **องค์การและการจัดการ**. ปทุมธานี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุขุมวิทย์ ไสยโสภณ.(2551). **หลักรัฐประศาสนศาสตร์**. ขอนแก่น: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอนแก่นการพิมพ์.
- อภิรัตน์ กังสดารพร.(2562). **องค์การและการจัดการสมัยใหม่**.กรุงเทพฯ : วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต.
- Birasnav, M. (2014). **Relationship between transformational leadership behaviors and manufacturing strategy**. International Journal of Organizational Analysis.
- Birasnav, M. (2014). **Relationship between transformational leadership behaviors and manufacturing strategy**. International Journal of Organizational Analysis.
- Vivien Lowndes and Steve Leach (2004). **Understanding local political leadership: constitutions, contexts and capabilities**, Local government studies journal, volume 30, pages 557-575